

2010. évi levonási szabályok

A levonás intézménye nem új a termékdíjas szabályozásban. Már tavaly is a kereskedelmi csomagolás „E” díjtételének esetében lehetőség volt levonásra. Amikor 2009-ben a jogszabály-módosítás kidolgozása folyt és a kereskedelmi csomagolás szabályozásában a környezetvédelmi célhoz kötött díjtétel megosztás adminisztrációs okokból a díjtételek összevonásával megszüntetésre került, felmerült a kérdés, hogy a korábban működő két intézményrendszer (a kérelemre, előre megadott mentesség vagy levonás útján utólagos mentesség) közül melyik maradjon meg. Igazából a kérdés már korábban is felmerült más aspektusban a szabályozás koncepciójának kialakítása során, amikor a mentesség intézményrendszer átalakításának szükségessége megfogalmazódott. A szükségszerű feladatok mennyisége azonban a mentességi intézményrendszer átalakítására vonatkozó felvetéseket időben hátrább rangsorolták, azonban a kereskedelmi csomagolások tekintetében megszületett a döntés, hogy a levonás útján, egy utólagos mentesség intézménye maradjon meg általános jelleggel a kereskedelmi csomagolásoknál.

Mentesség vagy levonás

A levonás intézményének egyszerű megfogalmazása így hangozhat: termékdíjfizetési kötelezettség keletkezik, azonban meghatározott környezetvédelmi célok teljesítése esetén csökkenthető a befizetendő termékdíj összege.

Első olvasatra semmi különbség sincs a kérelemre, előre megadott mentesség intézményéhez képest. Ennek ellenére mégis jelentős különbségek vannak. A levonás érvényesítéséhez nem szükséges engedély, ellentétben a kérelemre, előre megadott mentességhez. A környezetvédelmi cél tekintetében is észlelhetők eltérések, ha nem így lenne, nem lenne értelme a csomagolás és azon belül a kereskedelmi csomagolás megkülönböztetésének.

A levonás feltételei

Nézzük meg a levonás feltételeit. A törvényben az 5/E. §-ban található meg a vonatkozó szabályokat. A levonás feltételei több szempont szerint csoportosíthatók. Elsőként különböztessük meg a forgás száma szerint, azaz az egy- vagy többutas kereskedelmi csomagolások esetében szóba jöhető levonásokat.

Többutas kereskedelmi csomagolások levonási szabályai

A többutas csomagolás levonási feltétele egyszerű, a 2009-ben az „E” díjtételnél már megszokott levonási feltételek megmaradtak, csak 2010-ben már a teljes díjtételre vonatkoznak, azaz az egységre jutó díjtétel teljes összege levonható, amennyiben az újrahasználat legalább egy alkalommal megtörténik.

Újrahasználat esetén a levonás kiszámításában nincs változás az elmúlt évi szabályokhoz képest. Ennek megfelelően az összes forgalomba hozatal és az összes visszavétel arányát vetítjük a kötelezettségre – adott évben első alkalommal forgalomba hozott – és ezt tekintjük újrahasználatra kerülő mennyiségnek. A fennmaradó rész beszámítandó az egyutas mennyiségbe.

Egyutas kereskedelmi csomagolások levonási szabályai

Az egyutas kereskedelmi csomagolások esetén meg kell felelni az uniós követelmények teljesítését szolgáló hasznosítási célkitűzéseknek. Leegyszerűsítve, a 2009. évben a „H” díjtételre vonatkozó mentességi feltételek kerültek megfogalmazásra kis módosítással. A normatív feltételek megegyeznek a csomagolás mentességi feltételeivel, azonban - és ez nagyon fontos különbség - a kereskedelmi csomagolás kötelezettjeinek az általuk kibocsátott csomagolás (ideértve a kereskedelmi csomagolást is) tárgyidőszaki

kibocsátására vonatkozóan kell teljesíteni a hasznosítási arányokat.

2010. évtől kezdődően a tárgyidőszak negyedévet jelent, így aki egy negyedévre vonatkozóan teljesíti a hasznosítási követelményeket, az az adott negyedévben előírt befizetési kötelezettségéből 70 %-ot vonhat le. A környezetvédelmi feladatot teljesítheti egyénileg vagy hasznosítást koordináló szervezeten keresztül. Hasznosítást koordináló szervezeten keresztüli teljesítés esetében azonban a kereskedelmi csomagolásra vonatkozóan nem átvállalási szerződés útján, hanem egyéb szerződéses megállapodásban (általában a hasznosítási szerződés) foglaltak alapján a koordináló szervezet igazolja a környezetvédelmi feladat teljesítését.

A hasznosítást koordináló szervezet a kötelezettjeitől átvállalt kötelezettséget két csoportba osztja a környezetvédelmi feladat teljesítése – ezért a kis mennyiségű csomagolást kibocsátók itt nem jönnek szóba - szempontjából.

Az első csoportba tartoznak azok a kötelezettek, akiknek nincs kereskedelmi csomagolás kötelezettségük, számukra éves szinten kell teljesítenie a mentességi engedélyben előírt kötelezettségeket.

A második csoportba tartoznak a kereskedelmi csomagolással érintett kötelezettek. Ezen kötelezetteknek csak kereskedelmi csomagolásuk van /pl.: műanyag (bevásárló-reklám) táska/ vagy csomagolás és kereskedelmi csomagolás egyben. A hasznosítást koordináló szervezet a hasznosítási tevékenységét úgy kell szervezze, hogy ezen kötelezettek által kibocsátott egyutas csomagolások és a kereskedelmi csomagolások együttes mennyiségére vonatkozóan negyedévente - az újrahasználatos csomagolásra értelemszerűen éves szinten – a hasznosítási követelményeket teljesítse. Ellenkező esetben a kereskedelmi csomagolás díjtételének 70%-os levonására vonatkozó igazolást nem adhat ki a hozzá csatlakozott kötelezettek számára.

100%-os levonás anyagában hasznosítás esetén

A kötelezetteknek még egy jogcímen nyílik lehetőségük a kereskedelmi csomagolás tekintetében levonás érvényesítésére, az előző levonási lehetőségtől teljes mértékben függetlenül. Az egyutas kereskedelmi csomagolás anyagában történő hasznosítása esetén. Adott KT kód alá tartozó kereskedelmi csomagolás típus esetében az abból származó hulladék anyagában történő hasznosítása esetén van mód a levonásra.

Például a Szomjoltó Zrt. sör gyárt és forgalmaz üvegpalackokban és alumínium dobozokban. Ebben az esetben műanyag (PET) palackok anyagában történő hasznosításával levonás nem érvényesíthető, mert üveg és alumínium csomagolást hozott forgalomba a kötelezett. Ugyanez a logika igaz akkor is, ha Kiszolgáló Kft. külföldről hoz be műanyag palackban (PET) különféle italtermékeket és azt belföldön a boltjaiban értékesíti műanyag (bevásárló-reklám) táskákban. A műanyag palack hulladék anyagában történő hasznosítása esetén levonást érvényesíthet a műanyag palackok után fizetendő termékdíj mértékéig, míg a műanyag (bevásárló-reklám) táska után fizetendő termékdíjából csak akkor élhet levonással, ha műanyag (bevásárló-reklám) táska hulladék anyagában történő hasznosításáról gondoskodik. Nem érvényesíthető levonás a műanyag (bevásárló-reklám) táska után, műanyag palackok anyagában történő hasznosításával és fordítva.

A két levonási jogcím egymástól függetlenül létezik - az egyik nem feltételezi a másikat – , de lehetőség van együttes alkalmazásukra is. Sőt, a szabályozás lehetővé teszi, hogy adott kereskedelmi csomagolásból származó hulladék anyagában történő hasznosítását mindkét jogcím tekintetében figyelembe vegyüek.

Például a Szomjoltó Zrt. úgy teljesíti az előírt felső hasznosítási követelményeket, hogy a hasznosításra kerülő csomagolási hulladék 30%-a anyagában hasznosításra került.(üvegre és alumíniumra vetítve is teljesíti a 30%-ot). Így a 70%-os levonáson túlmenően további 30% levonást is érvényesíthet és a befizetési kötelezettsége a levonást követően a kereskedelmi csomagolás után 0 forint lesz.